

# Składki członkowskie ZHP

## konsultacje projektów zmian

---

W ostatnich miesiącach Główna Kwatera ZHP przedstawiła 4 projekty zmian wysokości i organizacji systemu składek członkowskich w ZHP. Założenia kolejnego projektu przedstawił członek Rady Naczelnej ZHP - wiceprzewodniczący ZHP hm. Rafał M. Socha. Część z tych projektów wywołała dyskusje zarówno w zakresie tego, czy istnieje potrzeba dokonywania jakichkolwiek zmian, jak i na temat konkretnych rozwiązań.

Komisja Ekonomiczna Rady Naczelnej ZHP stoi na stanowisku, iż wprowadzając jakiekolwiek zmiany w wysokości składek, systemie ich poboru i rozliczania należy łącznie rozważać wszystkie skutki tych zmian. Komisja zwróciła uwagę, iż żaden z projektów nie został opatrzony stosowną analizą skutków wdrożenia. Istnienie takiej analizy Komisja uznaje za fundamentalne. Co więcej - Komisja zwróciła uwagę, iż Główna Kwatera ZHP w krótkim czasie przedstawiła projekty, które niosą za sobą **skrajnie różne konsekwencje**:

- finansowe – dla poszczególnych szczebli (drużyna, komenda hufca, komenda chorągwi, Główna Kwatera ZHP), np. od zmniejszenia środków pozostających w dyspozycji drużyny do 10-krotnego ich zwiększenia,
- organizacyjne – zmieniają formułę (składka stała lub naliczana względem ilości członków) i okresy rozliczania składek pomiędzy komendami (składka rozliczana rocznie lub kwartalnie),
- w zakresie realnej ściągalności składek – ustalenie składki na zbyt wysokim poziomie może skutkować spadkiem ściągalności,
- strukturalne – wysokość składek oraz rozwiązania organizacyjne zaproponowane w projektach mają różny wpływ na realnie wykazywaną liczebność drużyn, a zatem i całego Związku. Należy pamiętać również, iż w dokumentach wewnętrznych Związku określona jest minimalna liczebność drużyny i hufca. Wszelkie zmiany ich liczebności winny wywoływać stosowne konsekwencje, co nie pozostanie bez wpływu na strukturę. Wszelkie zmiany w obszarze składek powinny zatem oddziaływać pozytywnie, a nie negatywnie na liczebność i strukturę Związku.

Zdaniem Komisji wprowadzając zmiany w obszarze składek należy rozważać łącznie szereg aspektów:

- Problem:
  - Jakie są przyczyny powodujące przedłożenie projektu zmian uchwały składkowej?
  - Jakie istnieją optymalne metody rozwiązania problemów, które stanowią przyczynę przedłożenia projektu zmian uchwały składkowej?
- Skutki:
  - Jaka będzie zmiana wysokości wpływów dla drużyn i poszczególnych komend i jakie ta zmiana ma odniesienie do potrzeb tych jednostek?
  - Czy istnieją realne możliwości poboru zaprojektowanej składki (czy członkowie są zdolni opłacić składki na danym poziomie)?
  - Jakie będą koszty poboru składek dla przyjętego rozwiązania?
- Inne konsekwencje:
  - Czy wdrożenie danego projektu przyniesie dodatkowe korzyści (np. organizacyjne, edukacyjne, etc.)?
  - Jakie będą konsekwencje (ekonomiczne, organizacyjne) wprowadzenia danego rozwiązania na ujawnianą liczebność Związku? Jakie będą konsekwencje zmian liczebności w danym okresie?

W związku z powyższym Rada Naczelna ZHP uznała za stosowne poddanie pod konsultacje projektów uchwał dotyczących składek członkowskich. Zwracamy się do harcerskich komend o zapoznanie się z krótką analizą i wypełnienie dołączonej ankiety. Wyniki tych konsultacji zostaną uwzględnione w pracach nad budżetem ZHP na rok 2012.

# Składki członkowskie ZHP

## Porównanie propozycji zmian

|                                              | Obecnie obowiązujące<br>Uchwała nr 27/XXXV<br>Rady Naczelnej ZHP<br>z dnia 15 listopada 2008 r.<br>w sprawie składek członkowskich |           |              | Główna Kwatera ZHP<br>Projekt 1 – październik 2011 |           |              | Główna Kwatera ZHP<br>Projekt 2 – październik 2011                               |           |         | Główna Kwatera ZHP<br>Projekt – marzec 2011 |           |              | hm. Rafał M. Socha<br>- wiceprzewodniczący ZHP<br>Założenia do projektu<br>– październik 2011                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |           |         |
|----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------------|----------------------------------------------------|-----------|--------------|----------------------------------------------------------------------------------|-----------|---------|---------------------------------------------|-----------|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|---------|
| Członkowie                                   | 36 zł                                                                                                                              |           |              | 48 zł                                              |           |              | 120 zł                                                                           |           |         | 36 zł                                       |           |              | 36 zł                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |           |         |
| Instruktorzy                                 |                                                                                                                                    |           |              | 96 zł                                              |           |              |                                                                                  |           |         |                                             |           |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |           |         |
| Podział składki                              | %                                                                                                                                  | 1 członek | łącznie      | %                                                  | 1 członek | łącznie      | %                                                                                | 1 członek | łącznie | %                                           | 1 drużyna | łącznie      | %                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 1 członek | łącznie |
| Główna Kwatera ZHP                           | 40%                                                                                                                                | 14,40 zł  | 1 296 000 zł | 50%                                                | 24,00 zł  | 2 472 000 zł | 10% 12,00 zł 1 080 000 zł<br>10% 12,00 zł 1 080 000 zł<br>składki międzynarodowe |           |         | 43%                                         | 250 zł    | 1 612 500 zł | 25% 9,00 zł 810 000 zł<br>25% 9,00 zł 810 000 zł<br>składki międzynarodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |           |         |
| komenda chorągwi                             | 20%                                                                                                                                | 7,20 zł   | 37 440 zł    | 20%                                                | 9,60 zł   | 61 440 zł    | 10% 12,00 zł 86 400 zł                                                           |           |         | 26%                                         | 150 zł    | 30 000 zł    | 25% 9,00 zł 43 200 zł                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |           |         |
| komenda hufca                                | 20%                                                                                                                                | 7,20 zł   | 1 872 zł     | 15%                                                | 7,20 zł   | 3 072 zł     | 10% 12,00 zł 4 320 zł                                                            |           |         | 13%                                         | 75 zł     | 750 zł       | 25% 9,00 zł 2 160 zł                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |           |         |
| drużyna (podstawowa jednostka organizacyjna) | 20%                                                                                                                                | 7,20 zł   | 115 zł       | 15%                                                | 7,20 zł   | 115 zł       | 60% 72,00 zł 1 152 zł                                                            |           |         | 18%                                         | 101 zł    |              | Dowolna kwota ustalona w drużynie na pokrycie kosztów realizowanych zadań (składka zadaniowa).                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |           |         |
| Naliczenie składki (deklaracja stanu)        | 31 grudnia roku poprzedniego                                                                                                       |           |              | 31 grudnia roku poprzedniego                       |           |              | 31 grudnia roku poprzedniego                                                     |           |         | 31 grudnia roku poprzedniego                |           |              | Deklaracja stanu łącznie z wpłatą składki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |           |         |
| Odprowadzenie składki                        | 4 razy do roku (kwartalna)                                                                                                         |           |              | 4 razy do roku (kwartalna)                         |           |              | 4 razy do roku (kwartalna)                                                       |           |         | 4 razy do roku (kwartalna)                  |           |              | Raz w roku (z góry) – w tym samym terminie co deklaracja stanu np. 31 marca danego roku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           |         |
| Naliczenie w oparciu o                       | Ewidencję ZHP (ESHD)                                                                                                               |           |              | Ewidencję ZHP (ESHD)                               |           |              | Ewidencję ZHP (ESHD)                                                             |           |         | Ewidencję ZHP (ESHD)                        |           |              | Ewentualna rezygnacja z centralnej ewidencji członkowskiej ZHP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |           |         |
| Dodatkowe rozwiązania                        |                                                                                                                                    |           |              |                                                    |           |              |                                                                                  |           |         |                                             |           |              | - legitymacja członkowska w formie karty plastikowej (obok tradycyjnych książeczek)<br>personalizowana w hufcach (przez drużynowych), sfinansowana ze środków zewnętrznych<br>- potwierdzenie opłacenia składki znaczkiem holograficznych dystrybuowanym przez GK po wpłynięciu środków<br>- ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków dla wszystkich członków (np. suma ubezpieczenie 20 000 zł) |           |         |

**Założenia do analizy**

Aby umożliwić porównanie oddziaływania modeli dokonano przeliczenia ich skutków finansowych dla poszczególnych komend, wg założeń:

- drużyna – przyjęto założenie minimalnego składu drużyny – 16 członków
- hufiec – przyjęto założenia odpowiednie dla małego hufca – 10 drużyn – 160 członków + 20 instruktorów
- chorągiew – przyjęto założenie odpowiednie dla małej chorągwi – 20 hufców – 3200 członków + 400 instruktorów
- ZHP – przyjęto założenie funkcjonowania 6450 drużyn – 77 000 członków oraz 13 000 instruktorów (dane przekazane przez GK ZHP, opracowane na podstawie deklaracji liczebności członków ZHP składanych przez chorągwie)

Jednym z istotnych problemów Związku jest niepełna „ściągalność” składek członkowskich. W efekcie z drużyn do komend nie wpływa w całości należna kwota. Problem ten dotyczy również rozliczeń między komendami. W powyższym zestawieniu (w żadnym z modeli) nie wprowadzano stosownej korekty. Należy jednak pamiętać, iż poszczególne rozwiązania zwiększą lub zmniejszą skalę tego problemu.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Główna Kwatera ZHP w projekcie uchwały zaproponowała:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• zróżnicowanie składki dla członków i instruktorów – wyższa składka dla instruktorów</li><li>• zwiększenie składki członkowskiej</li><li>• istotne zwiększenie składki instruktorskiej</li></ul> <p>Wprowadzenie uchwały w życie skutkowałoby zwiększeniem ilości środków należnych Głównej Kwaterze ZHP, chorągwiom i hufcom. Ilość środków będących w dyspozycji drużyn pozostałaby bez zmian.</p> | <p>Główna Kwatera ZHP w projekcie uchwały zaproponowała zwiększenie składki członkowskiej z 36 na 120 zł.</p> <p>Wprowadzenie uchwały w życie skutkowałoby zwiększeniem ilości środków należnych Głównej Kwaterze ZHP, chorągwiom i hufcom. Ilość środków będących w dyspozycji drużyn wzrosła by 10-krotnie.</p> <p>W projekcie zaproponowano, by część składki kierowana do GK ZHP przeznaczona była wprost na opłacenie składek w organizacjach międzynarodowych. Wprowadzenie takiego rozwiązania wymaga zmiany Statutu ZHP.</p> | <p>Główna Kwatera ZHP w projekcie uchwały zaproponowała zmianę sposobu rozliczania składki członkowskiej pomiędzy drużynami, a pozostałymi komendami.</p> <p>Składka członkowska – w wysokości 36 zł wpłacana do drużyny (36 zł x 16 = 576 zł) byłaby rozliczana w formie <u>stałych kwot</u> wpłacanych na rzecz poszczególnych komend (250, 150, 75 zł). Istotą tej formuły jest to, iż opłaty te są stałe – niezależne od ilości członków drużyny. Suma opłat 475 zł to nieco ponad 36 zł x 13 (osób). Zatem im większa jest ilość członków w drużynie – tym większa jest ilość środków, które pozostają do dyspozycji drużyny.</p> | <p>Wnioskodawca zaproponował podzielenie składki na „podstawową” i „zadaniową”. Składka podstawowa w wysokości 36 zł służyłaby finansowaniu działalności harcerskich komend. Składka zadaniowa to dowolna kwota ustalona w jednostkach na pokrycie kosztów działalności programowej i realizowanych zadań, np. biwak, obóz (składka zadaniowa).</p> <p>Wprowadzenie takiego rozwiązania wymaga zmiany Statutu ZHP.</p> <p>W projekcie zaproponowano, by część składki kierowana do GK ZHP przeznaczona była wprost na opłacenie składek w organizacjach międzynarodowych. Wprowadzenie takiego rozwiązania wymaga zmiany Statutu ZHP.</p> |
| <p>Należy rozważyć, czy tak drastyczne podniesienie wysokości składek nie będzie wiązało się ze spadkiem ilości osób opłacających składki. W efekcie wprowadzenie takich zmian może skutkować zmniejszeniem realnej kwoty wpływającej z tytułu składek – skutek odwrotny od zamierzonego.</p>                                                                                                                                                                                                            | <p>Wprowadzenie metody rozliczania składek w oparciu o stałe kwoty mogłoby skutkować wykazaniem faktycznej liczebności drużyn.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Wprowadzenie metody rozliczania składek w oparciu o stałe kwoty mogłoby skutkować wykazaniem faktycznej liczebności drużyn.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Zaliczenie odpłatności za biwaki, szkolenia i obozy jako składki umożliwiłoby zmniejszenie kosztów udziału w tych imprezach (brak ewentualnego podatku VAT).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

# Ankieta w sprawie składki członkowskiej ZHP

Hufiec .....

Chorągiew .....

1. Czy obecna wysokość środków pozostających w drużynie z tytułu składek członkowskich jest:  
☐ odpowiednia      ☐ zbyt niska      ☐ zbyt wysoka
2. Czy obecna wysokość środków należnych komendzie hufca z tytułu składek członkowskich jest:  
☐ odpowiednia      ☐ zbyt niska      ☐ zbyt wysoka
3. Czy obecna wysokość środków należnych komendzie chorągwi z tytułu składek członkowskich jest:  
☐ odpowiednia      ☐ zbyt niska      ☐ zbyt wysoka
4. W jakim cyklu powinna być naliczana i rozliczana między komendami składka członkowska?  
☐ rocznym      ☐ półrocznym      ☐ kwartalnym      ☐ miesięcznym
5. Jeżeli składka miałaby być rozliczana w cyklu rocznym, to w jakim terminie?  
☐ do 31 marca      ☐ do 30 czerwca      ☐ do 30 września      ☐ do 31 grudnia
6. Czy składki powinny być naliczane (na podstawie ewidencji lub deklaracji stanu) i rozliczane między komendami w tym samym terminie? Na przykład:
  - a. wraz z naliczeniem rocznym następuje roczne rozliczenie składek
  - b. wraz z naliczeniem kwartalnym następuje kwartalne rozliczenie składek☐ tak      ☐ nie

---

Prosimy o odesłanie ankiety w terminie do 22 listopada 2011 r.

**Faxem: 22 490 55 37**

lub e-mailem (z adresu w domenie zhp.pl): **tomasz.pekalski@rn.zhp.pl**